

Brussels, 8 October 2020
(OR. en)

11624/20

Interinstitutional File:
2020/0097 (COD)

PROCIV 64
JAI 801
COHAFA 53
FIN 711
CODEC 969
CADREFIN 317
INST 230
PARLNAT 96

COVER NOTE

From: The Czech Chamber of Deputies
date of receipt: 7 October 2020
To: President of the European Commission

No. prev. doc.: 8330/20 - COM(2020) 220 final

Subject: Proposal for a DECISION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Decision No 1313/2013/EU on a Union Civil Protection Mechanism
[8330/20 - COM(2020) 220 final]
- Opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality

Delegations will find attached the above-mentioned document followed by a courtesy English translation.

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2020
8. volební období

348.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 56. schůze
ze dne 23. září 2020

k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí
č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie /kód Rady 8330/20,
KOM(2020) 220 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí
informace prvního náměstka ministra vnitra JUDr. Ing. Jiřího Nováčka, po vyslechnutí
zpravodajské zprávy posl. Andrey Babišové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jiří Kobza v. r.
ověřovatel

Andrea Babišová v. r.
zpravodajka

Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie

KOM(2020) 220 v konečném znění, kód Rady 8330/20
Interinstitucionální spis 2020/0097/COD

- **Právní základ:**

Článek 322 odst. 1 a článek 196 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Článek 196 Smlouvy o fungování Evropské unie: Unie podporuje spolupráci mezi členskými státy ve snaze posílit účinnost systémů pro předcházení přírodním nebo člověkem způsobeným pohromám a pro ochranu proti nim.

Dle článku 6 Smlouvy o fungování Evropské unie má Unie pravomoc provádět činnosti, jimiž podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnosti členských států, zde v oblasti civilní ochrany. Jedná se o podpůrnou činnost Unie, ve které harmonizace právních předpisů členských států není možná. Tato podpůrná pravomoc nenahrazuje pravomoc členských států.

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

2. 6. 2020

- **Datum projednání ve VEZ:**

10. 6. 2020 (1. kolo)

- **Procedura:**

Řádný legislativní postup.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 19. června 2020, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 29. června 2020 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Bude doplněno po jednání výboru.

- **Odůvodnění a předmět:**

Návrhem rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie (dále jen „návrh“ či „návrh rozhodnutí“) reaguje Evropská komise na situaci, k níž došlo v EU během pandemie covidu-19, kdy podle jejího názoru došlo k selhání stávajícího nastavení mechanismu civilní ochrany Unie (dále také jen „mechanismus CO“). Komise je přesvědčena, že mechanismus CO nefunguje, pokud jsou všechny či většina členských států zasázeny stejnou mimořádnou událostí současně. Proto navrhuje, aby došlo k posílení role Evropské komise v mechanismu CO.

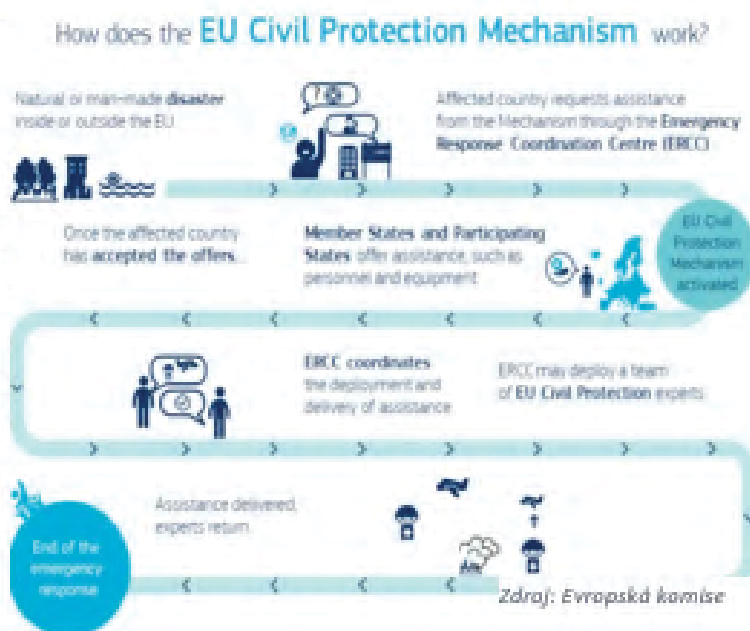
Civilní ochranou se rozumí ochrana lidí, prostředí a majetku při přírodních či člověkem způsobených katastrofách. V závislosti na povaze katastrofy má pomoc obyvatelstvu

zasáženém katastrofou různou formou - například pátrací a záchranné operace, hašení lesních i městských požárů, nasazení zdravotnického personálu, čištění vody, dočasná nouzová přístřeší, bezpečnou přepravu osob do místa bydliště, výzkum a vývoj.

Čl. 1 odst. 2 rozhodnutí 1313/2013/EU definuje civilní ochranu jako především ochranu obyvatelstva, ale také životního prostředí a majetku včetně kulturního dědictví, před všemi druhy přírodních a člověkem způsobených katastrof, včetně důsledků aktů terorismu, technologických, radiologických nebo ekologických katastrof, znečištění moří a mimořádných akutních zdravotních událostí, ke kterým došlo uvnitř nebo vnitř Unie. V případě důsledků aktů terorismu nebo radiologických katastrof může mechanismus Unie zahrnovat pouze opatření v oblasti připravenosti a odzvy.

Země postižené katastrofami velkého rozsahu jsou často přetížené a jejich schopnost reagovat je omezená. Proto je vhodná koordinovaná reakce na úrovni EU, která má zajistit, aby pomoc byla poskytována tam, kde je jí zapotřebí, a zabránit zdvojování poskytované pomoci. Civilní ochrana je na úrovni EU koordinována prostřednictvím **mechanismu civilní ochrany EU**.

Ten byl zřízen v **roce 2001** s cílem koordinovat reakce Unie na **nejrůznější katastrofy** (rozsáhlé požáry, povodně, zemětřesení, hurikány, průmyslové havárie apod.). Je založen na **dobrovolném systému vzájemné pomoci a předem vyčleněných kapacitách ze strany 34 zemí** (kromě členských států se ho účastní ještě Island, Norsko, Srbsko, Severní Makedonie, Černá Hora a Turecko a Spojené království během přechodného období). O pomoc v případě katastrofy může prostřednictvím tohoto mechanismu požádat jakákoliv země světa, stejně jako i OSN a její agentury. Od svého vzniku v roce 2001 byl mechanismus CO aktivován ve více než 330 případech. Do roku 2019 bylo možné nasadit „kapacitu pro odezvu“ (tzn. pomoc, která mohla být na základě žádosti poskytnuta prostřednictvím mechanismu CO v podobě lidských a materiálních prostředků) pouze na základě dobrovolné nabídky pomoci členských států na žádost jiného státu. Zejména při rozsáhlých lesních požárech v letech 2017 a 2018 se však ukázalo, že spoléhání se na dobrovolné nabídky vzájemné pomoci není zárukou poskytnutí dostatečné kapacity v případě katastrofy, a to zejména v případech, kdy jsou členské státy současně zasaženy stejným druhem katastrofy. Proto byl právní rámec fungování mechanismu CO stanovený v **rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie** v roce 2019 **pozměněn rozhodnutím č. 2019/420**. K již existujícímu Evropskému souboru civilní ochrany, řízenému členskými státy, přibyla kapacita rescEU řízená na úrovni Unie, která je složena z kapacit pro letecké hašení požárů, kapacity pro odezvu na mimořádné události s přítomností CBRN látek (chemických, biologických, radiologických, nukleárních) a kapacity pro zdravotnickou pomoc. Kapacita rescEU má být mobilizována pouze jako poslední možnost, když zdroje registrované v Evropském souboru civilní ochrany nejsou k dispozici.

K návrhu rozhodnutí č. 2019/420 přijal výbor pro evropské záležitosti PS PČR v roce 2018 **odůvodněné stanovisko** pro rozpor s principem subsidiarity z důvodu, že Unie má v oblasti civilní ochrany podle článku 6 SFEU pouze podpůrnou pravomoc, a proto by Evropská

komise neměla disponovat kapacitami členských států a rozhodovat o jejich nasazení v rámci záložních týmů a vybavení pro odezvu v oblasti civilní ochrany (výše uvedená kapacita rescEU).

Vůči návrhu se vymezily i některé další vnitrostátní parlamenty být „jen“ ve formě politického dialogu (zejména rakouská Spolková rada a německý Bundesrat).

Pandemie covid-19 však ukázala na nedostatky spojené se stávajícím systémem a jeho selhávání v případě, kdy jsou všechny členské státy současně zasaženy mimořádnou událostí a nemohou si vzájemně poskytnout pomoc.

V souvislosti s novým koronavirem aktivovala mechanismus CO jako první Francie dne 28. ledna 2020. Komise vzápětí varovala o nebezpečném viru členské státy a vyzvala je, aby se připravily. Když se koronavirus rozšířil v severní Itálii, členské státy zpočátku neovládly odpovědět na její žádost o poskytnutí osobních ochranných prostředků a dalšího zdravotnického materiálu, neboť si uvědomily, že samy nemají dost, a tak na žádost Itálie reagovaly Čína a Rusko. Po pomalém rozjezdu si však státy prostřednictvím mechanismu CO poskytly zdravotnický materiál, včetně roušek, organizovaly repatriační lety pro více jak 75 tis. občanů EU, převážely humanitární pracovníky i materiál do ohnisek koronaviru po celém světě či poskytly pomoc obyvatelům řeckých uprchlických táborů.

Během pandemie dosud o podporu z mechanismu CO požádalo přes 30 států, nicméně ne všechny žádosti mechanismus uspokojil v plném rozsahu. Evropská komise proto předložila návrh revize současného mechanismu CO, který má podle jejího názoru zaručit jeho pružnější, účinnější a efektivnější fungování.

- **Obsah:**

Návrh rozhodnutí obsahuje tyto konkrétní změny mechanismu:

- **navýšení celkového rozpočtu mechanismu civilní ochrany Unie na období 2021-2027 na 3 455 902 000 EUR z toho:**
 - 1 268 282 000 EUR z okruhu 5 „Odolnost, bezpečnost a obrana“ – rozpočet vyčleněný pro civilní ochranu v rámci nového víceletého finančního rámce a
 - 2 187 620 000 EUR z evropského nástroje na podporu oživení;
- **spolupráci Komise v koordinaci s členskými státy za účelem vymezení cílů Unie v oblasti odolnosti vůči katastrofám a plánování scénářů;**
- **možnost Komise přímo zadávat veřejné zakázky na kapacity rescEU tak, aby v situaci, kdy jsou rezervy členských států přetížené, mohla poskytnout přiměřenou záchrannou síť vytvořením dostatečně bezpečnostní sítě strategických prostředků;**
- **pro zajištění dostupnosti kapacit rescEU vynaložení více prostředků na doplňkové strategické kapacity a infrastrukturu pro propojenou správu informací o mimořádných situacích. Strategické kapacity by měly být strategicky předem rozmístěny a doplněny logistickou, skladovací a přepravní kapacitou tak, aby byla zajištěna rychlost dodávek a řádné fungování dodavatelského řetězce;**
- **posílení operativní role střediska pro koordinaci odezvy na mimořádné události prohloubením koordinace s dalšími příslušnými subjekty na úrovni EU, do jejichž působnosti také spadá řízení krizí, a podpora jejich činnosti v oblasti monitorování a včasného varování;**
- **zrušení Přílohy I, která vymezuje relativní procentní podíly financování pilířů mechanismu Unie (prevence, připravenost, reakce). Pandemie covid-19 ukázala, že toto vymezení nezajišťuje dostatečnou flexibilitu mechanismu a pojí se s přílišnou**

administrativní zátěží.

Evropská komise by tedy měla mít možnost pořizovat, pronajímat nebo smluvně zajišťovat kapacity rescEU, které by byly předem umístěny v logistických střediscích uvnitř EU nebo dokonce rozmístěny prostřednictvím sítě středisek jako jsou humanitární pohotovostní sklady OSN. Kapacity rescEU by tedy mohl být rozmístěny i ve třetích zemích. Komise by nově **financovala veškeré náklady nezbytné pro zajištění dostupnosti a možnosti nasazení kapacit rescEU v rámci mechanismu CO.**

Poznámka PI:

Návrh na změnu rozhodnutí předložila Komise pouze v podobě „změnového návrhu“. Mají-li být kontrolní pravomoci vnitrostátních parlamentů vykonávány odpovědně, je nezbytné, aby jim při takto komplexním návrhu na změnu Komise poskytla i platné znění stávajících předpisů s vyznačením navrhovaných změn a doplnění.

• **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR požaduje, aby ke změně mechanismu bylo nejprve provedeno posouzení dopadů. Také se vymezuje vůči možnosti Komise pořizovat, pronajímat nebo smluvně zajišťovat kapacity rescEU a rozmísťování této kapacity v třetích zemích. **Dle vlády ČR by kapacita civilní ochrany měla být organizována členskými státy a podléhat jejich velení a řízení.** Ohledně financování nákladů kapacit rescEU je vláda ČR pro zachování částečné finanční odpovědnosti členských států.

Vláda dále upozorňuje, že pokud bude mít ČR zájem nominovat do kapacit rescEU své síly a prostředky, dojde k rozporu se zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru, zák. č. 262/2006 Sb., zákoník práce a zák. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, a to v případě, že by jako již dříve požadovala Komise u svých vlastních kapacit řízení a velení, což výše uvedené zákony neumožňují. Z toho vyplývá, že za těchto podmínek ČR nebude moci své síly a prostředky do kapacit rescEU nominovat.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Pro možnost nominovat síly a prostředky do kapacit rescEU by bylo třeba novelizovat zákon o služebním poměru, zákoník práce a zákon o integrovaném záchranném systému, a tím umožnit Komisi řízení a velení v rámci rescEU. Dopad na státní rozpočet ČR se předpokládá nepřímý ve formě příspěvků do rozpočtu EU.

• **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Vzhledem k tomu, že cílem návrhu je upravit podobu mechanismu CO pro nový víceletý finanční rámec na období 2021–2027 je vyvíjen silný tlak na jeho schválení do konce roku 2020.

V Evropském parlamentu byl návrh rozhodnutí přidělen výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVT), který k němu dne 3. září 2020 přijal [stanovisko](#), v němž podpořil návrh Komise – 100% pokrytí nákladů kapacit rescEU Komisí, posílení prevence a připravenosti a možnost Komise pořizovat, pronajímat nebo smluvně zajišťovat kapacity rescEU. Plénum Evropského parlamentu bude návrh projednávat v prvním čtení dne 14. září 2020. Po přijetí pozice budou zahájena jednání s Radou, v jejímž rámci je návrh projednáván na pracovní skupině pro civilní ochranu.

• **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **bere na vědomí** návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie, KOM(2020) 220 v konečném znění;
2. **podporuje** rámcovou pozici vlády ČR k tomuto dokumentu datovanou dnem 19. června 2020;
3. **je přesvědčen**, že mají-li vnitrostátní parlamenty v EU vykonávat svou roli, již jim svěřují zakládací smlouvy, odpovědně, měla by jim Evropská komise k tomu poskytnout náležitou součinnost. V případě takového legislativního návrhu, jímž dochází k podstatné změně již existující legislativy, by jeho součástí mělo být i platné znění stávajícího rozhodnutí s vyznačením navržených změn a doplnění;
4. **nezpochybňuje** princip solidarity a vzájemné pomoci mezi členskými a dalšími státy účastnicími se mechanismu civilní ochrany Unie v případě katastrofy, nicméně **připomíná**, že předchozí rozhodnutí č. 1313/2013/EU podstatně mění existující mechanismus civilní ochrany Unie vstoupil v platnost teprve loňského roku, tzn. méně než rok před vypuknutím pandemie covid-19. Proto **se domnívá**, že by jakýmkoliv dalším legislativním zásahům do mechanismu Unie měla předcházet podrobná analýza, v čem stávající systém selhal, i dopadů navrhovaných změn;
5. **pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedkyni Evropské komise.

Jiří Kobza v. r.
ověřovatel

Andrea Babišová v. r.
zpravodajka

František Kopřiva v. r.
místopředseda

**PARLIAMENT
OF THE CZECH REPUBLIC**
Chamber of Deputies
Ondřej Benešik
Chairman
Committee for European Affairs

Prague, 30th September 2020

Dear Ms. President,

I would like to inform you about the opinion of the Committee on European Affairs of the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic

on the Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council – amending Decision No 1313/2013/EU on a Union Civil Protection Mechanism /COM(2020)220 final, Council Code 8330/20/.

The respective document was included in the agenda of the 56th session of the Committee for European Affairs and was scrutinized on 23rd September 2020. According to the Rules of Procedure the Deputy Minister of the Interior was present at the session to introduce the preliminary Government's Framework Position.

After the hearing of the rapporteur's review and after the discussion the Committee has adopted the resolution No. 348 in the context of the Political Dialogue which is enclosed to this letter.

Yours sincerely

Enclosure

Ms. Ursula von der Leyen
President of the European Commission
Brussels

Parliament of the Czech Republic, Chamber of Deputies, Sněmovní 3, 118 26 Praha 1
tel.: +420-257 173 411, fax: +420-257 173 415
<http://www.psp.cz/vez>

PARLIAMENT OF THE CZECH REPUBLIC
Chamber of Deputies
Committee on European Affairs

Resolution No. 348

56th Session on 23 September 2020

Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council – amending Decision NO 1313/2013/EU on a Union Civil Protection Mechanism /COM(2020)220 final, Council Code 8330/20/

Conclusions of the Resolution:

Committee for European Affairs

1. **takes note** of the Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council – amending Decision NO 1313/2013/EU on a Union Civil Protection Mechanism /COM(2020)220 final, Council Code 8330/20/;
2. **supports** the Government's Framework Position of the of the Czech Republic on this Proposal dated by 19. June 2020;
3. **is convinced** that if the national parliaments in the EU have to play their role responsibly entrusted to them by the basic treaties, the European Commission should cooperate accordingly. In the case of such a legislative proposal, which occurs to a substantial change to existing legislation, it should also include the current wording of the current decision, indicating the proposed amendments;
4. **does not question** the principle of solidarity and mutual assistance between Member States and other States participating in the Union Civil Protection Mechanism in the event of a disaster, but recalls that the previous decision No 1313/2013/EU substantially altering the existing Union civil protection mechanism has entered into force only last year, ie. less than a year before the outbreak of the covid-19 pandemic. Considers, therefore, that any further legislative intervention in the Union mechanism should be preceded by a detailed analysis of failure of the existing system, as well as the impact of the proposed changes;
5. **authorizes** the Chairman of the Committee on European Affairs to forward this Resolution to the President of the European Commission in the context of the political dialogue.

Parliament of the Czech Republic, Chamber of Deputies, Sněmovní 3, 118 26 Praha 1
tel.: +420-257 173 411, fax: +420-257 173 415
<http://www.psp.cz/vez>